

Силабус з навчальної дисципліни «МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»

Кафедра журналістики Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича

Загальна інформація про навчальну дисципліну:

Медіапсихологія

форма навчання (денна/заочна)

семестр - 10,

кредитів - 3 (90 год.),

лекцій - 16 год., практичних 14 год., інд. 2 год., самостійна робота – 58 год.

П.І.П. лектора: Смолдирева Тетяна Петрівна:

П.І.П. викладача який веде практичні заняття: Смолдирева Т.П.

Короткий опис навчальної дисципліни:

Дати розуміння: понять, тенденцій функціонування сучасних/нових медіа та інструментів їх впливів; психології сприйняття медіамеседжів аудиторією; конструйованості медіатекстів; необхідності формування критичного мислення та щеплення імунітету проти маніпулятивності медіа, в т.ч. соціальних.

У результаті вивчення дисципліни студент має набути таких компетенцій:

Знати: значення основних понять і термінів медіапсихології; ключові принципи медіакомпетентності; критерії та правила критичного мислення; методи встановлення зв'язку з аудиторією з метою формування ефективного сприймання медіатекстів;

Уміти: визначати основні тенденції функціонування інформаційного простору; застосовувати на практиці ефективні професійні методи інформаційних впливів та протидіяти маніпуляціям та пропаганді;

Перелік мінімуму знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої практичної діяльності, що повинні отримати студенти в результаті вивчення дисципліни «Медіапсихологія»:

Структура початкової дисципліни «Медіапсихологія» (теми занять)

Тиждень	Назва теми	к-ть год.	Теми СРС
1	Лекція 1: Медіапсихологія: предмет і завдання курсу. Медіапродукція як предмет медіапсихології.	2	Взаємозв'язок з іншими науками. Медіапсихологія як галузь соціальної психології.
	Практичне заняття: Поведінкові моделі, зумовлені впливом ЗМК. Дослідження медіаефектів. Аналіз впливів медіасередовища.	2	Персональні та групові медіаефекти. Аналіз впливів медіасередовища на становлення особистості та її психологічне самопочуття.
2/ 3	Лекції 2-3: Взаємозалежність медіа та аудиторії. Фактори зростання значущості медіа у сучасному світі. Функції ЗМІ. Соціальна відповідальність медіа.	4	Фактори зростання значущості ЗМІ. Особливості підсистем ЗМІ/ різних за типологією видів медіа. Власне медіаполе особи (реципієнта ЗМІ).
	Практичні заняття: Види аудиторії. Спрямованість медіамеседжів на різні соціальні групи. Рівні інтерпретації медіатекстів.	4	Соціально-психологічні особливості різних груп аудиторії. Аналіз медіатекстів (у різних видах ЗМІ: сайти, газети, ТБ, радіо)
4	Лекція 4: Медіакомунікативні впливи на аудиторію: психологічні аспекти. Вивчення ефектів впливів як основне завдання медіапсихології	2	Поняття «сприймання / сприйняття». Провести міні-опитування щодо сприймання контенту медіа та довіри до різних ЗМІ.

	Практичне заняття: Взаємовпливи медіа та аудиторії. Соціально-психологічне дослідження аудиторії: задоволеність, зміна ставлення до подій, зміна поведінки...	2	Методи впливу на аудиторію: зараження, переконання, навчання, нав'язування, реклама, епатажність, громад. думка, міфологізація, віртуалізація, сенсаційність ін.
5	Лекція 5: Соціально-психологічні аспекти нових інформаційних технологій. Соціальні медіа як фактор неконтрольованого впливу. Психологія мас: неформальні комунікації, соц. стереотипи, настрої натовпу, психологія чуток	2	Суспільні проблеми: маніпулювання масовою свідомістю, пропаганда, інформаційний тоталітаризм. Інф. Агресія (війна) Росії проти України та власного народу. Аналіз соц-мереж. Достовірність чи фейкізм
6	Лекція 6: Психологічна типологія медіатекстів. Кросмедійні технології. Медіапланування як процес визначення цілей та стратегій використання ЗМІ	2	Проаналізувати тексти в інтернет-виданнях та соцмережах за їх психологічною типологією (інформаційно-фактографічні, оціночні, раціонально-переконуючі, емоційно-спонукальні, ділові, реалістичні, моно/полілогічні, гедоністичні ін)
	Практичне заняття Медіаконструювання реальності. Соціально-психологічні аспекти нових інформ. технологій: прямий ефір, режим он-лайн, новинні сайти традиційних ЗМІ.	2	Проаналізувати випуски новин, проекти провідних укр. телеканалів, новинні сайти регіональних газет та місцеві інтернет-видання А.С.С., БукНьюз, ЧернівціТаймз
7	Лекція 7: Медіакомпетентність для протидії інформаційній агресії, пропаганді, маніпуляціям. Ключові принципи медіаграмотності.	2	Інструменти протидії впливам мас-медіа: медіатерапія, медіаімунітет, медіазахист. Медіакультура суспільства – медіакультура особи.
	Практичне заняття: Медіаграмотність як засіб вирішення проблеми інформаційно-психологічної безпеки особи.	2	Умови ефективної поведінки та інформаційної безпеки особи у світі сучасних медіа.
8	Лекція 8: Формування критичного мислення. Поняття якісної журналісти.	2	Проаналізувати медіатексти на ознаки замовності та фейків.
	Практичне заняття: перевірка інформації за джерелами, фактчекінг, верифікація контенту.	2	Проаналізувати сайт «СтопФейк». Проаналізувати рубрику «Медіаграмотність» сайту Академії укр.преси

Рекомендована література:

Основна

- Бebик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка пabлік-релейшинг: Монографія. – К.: МАУП, 2005. – 440 с.
- Вакуленко О.В. Засоби масової інформації як особливий чинник впливу на формування способу життя особистості // Соціальний працівник – 2005. – вересень. – С. 14-18.
- Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2007.- 968 с.
- Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості. – Львів: Паїс, 2008. – 270 с.
- Квіт С. Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. дiм “Києво-Могилянська академія”, 2008. – 168 с.
- Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. – К.: Центр вільної преси. – 2013.- 352 с.
- Найдьoнова Л. А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: підручник / – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 244 с.Орбан-Лебрик Л.Е. Соціальна психологія: книга 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – Книги XXI, 2010. – 464 с.

Додаткова

Давидюк С.Г. Конспект лекцій з курсу «Соціальна психологія». - Кременчуцький національний університет. – Кременчук, 2014. – 60 с.

Красикова Т. Проблема конструирования социальной реальности в теории массовой коммуникации [Электронный ресурс] // Современный дискурс-анализ. – 2013. - № 8. // <http://discourseanalysis.org/ada8/st58.shtml>

Лизанчук В. Психологія мас-медіа : підручник. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 420 с. // <http://old.journ.lnu.edu.ua/books/ps-mas-media.pdf>

Практична медіаосвіта: авторські уроки. Збірка / Ред.-упор. В.Ф.Іванов, О.В.Волошенко. – К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013.- 447 с.

Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність. Підручник для вчителя. – К.: Центр вільної преси, Академія української преси. 2014. – 319 с.

Інформаційні ресурси

Всеукраїнські та місцеві телеканали; контент НСТУ; всеукраїнські газети «День», «Дзеркало тижня»; ІА Укрінформ, УНІАН, Інтерфакс, Україн. правда; місцеві Букінфо, БукНьюз, А.С.С. ; місцеві газети.

Форма контролю та оцінювання результатів навчання: тести, модульні контрольні, залік.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Залік	Сума
Змістовий модуль № 1. Медіапсихологія: завдання, предметна область.			Змістовий модуль № 2 Роль медіа у соціаль- ному конструюванні реальності.		Змістовий модуль № 3. Медіаграмотність і про- блема інформаційно-пси- хологічної безпеки особи			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
5	5	10	10	10	10	10		